ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ «ΜΟΝΑΔΙΚΗ» Η ΛΥΣΙΣ ΜΟΡΝΟΥ
ΔΙΑ ΤΗΝ ΥΔΡΕΥΣΙΝ ΤΗΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

Βημα 16-3-67

ΝΑ ΠΡΟΣΕΞΟΥΝ ΟΙ ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ

Ἀνάγκη νά προηγηθῆ ἡ δημοσία συζήτησις. — Ἀχελῶος : Τεραστία παροχή ὕδατος καί ἁπλότης ἐκτελέσεως

ΜΙΑ ΕΠΕΡΩΤΗΣΙΣ ΤΟΥ ΒΟΥΛΕΥΤΟΥ κ. ΙΩ. ΖΙΓΔΗ

Ἐπανέρχεται σήμερον, κατά τάς πληροφορίας μας, εἰς τό Συμβούλιον Δημοσίων Ἔργων δι' ἐπανεξέτασιν καί τελικήν κρίσιν τό θέμα τῆς κατασκευῆς τοῦ ὑδραγωγείου τοῦ Μόρνου, ποῦ τό ὑπουργεῖον ἔχει ἐγκρίνει κατ' ἀρχήν διά τήν ὑδρευσιν τῆς περιοχῆς μείζονος πρωτευούσης. Βασικαί ἀντιρρήσεις ὡς πρός τήν οὐσίαν τοῦ θέματος καί τήν «μονοδικότητα» τῆς λύσεως Μόρνου ποῦ προβάλλει τό ὑπουργεῖον Δημοσίων Ἔργων, ἔχουν ἤδη διατυπωθῆ ἀπό πλευρᾶς τοῦ τεχνικοῦ κόσμου τῆς χώρας καί συγκεκριμένως ἀπό τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου. Τάς ἰδίας περίπου ἀπόψεις διατυπώνει εἰς εὐστοχον καί τεκμηριωμένην ἐπερώτησίν του πρός τόν ὑπουργόν Δημοσίων Ἔργων κ. Πέπταν καί ὁ βουλευτής τῆς Ε.Κ. καί τέως ὑπουργός Βιομηχανίας κ. Ι. Ζίγδης.

Εἰδικώτερον αἱ ἀντιρρήσεις ὡς πρός τήν ἐπιλογήν τῆς λύσεως Μόρνου δύνανται νά συνοψισθοῦν εἰς τά ἑξῆς:

Τυχαία ἐνέργεια

● Ἡ πρόχειρις τοῦ Μόρνου ἀποτελεῖ τυχαίαν ἐνέργειαν καί δέν εἶναι, προϊόν συγκριτικῆς μελέτης ὅλων τῶν δυνατῶν λύσεων, δηλαδή τοῦ ὑδραγωγείου Ἀχελώου, τῆς ἀφαλατώσεως, τῆς στεγανοποιήσεως τῆς παραλίμνης καί τῆς συλλογῆς τῶν ὑδάτων τῆς Πάρνηθος. Τό γεγονός αὐτό ἀποκτᾶ ἰδιαιτέραν σημασίαν ἐξ ἀφορμῆς τῆς πείρας τοῦ παρελθόντος. Καί ὄλοτε τό ὑπουργεῖον Δημοσίων Ἔργων προέβαλε παρόμοια ἔργα (Σουδᾶ, Ὑλίκη) ὡς ἀριστικάς λύσεις τοῦ προβλήματος ὑδρεύσεως τῶν Ἀθηνῶν, χωρίς ὅμως νά διακωλυθῆ ἀπό τά πράγματα.

● Ἀνεπαρκῆ εἶναι τά ὑδρολογικά στοιχεῖα ἐπί τῶν ὁποίων ἐβασίσθη ἡ μελέτη τοῦ Μόρνου, ὅπως ὁμολογήσαν ὁ ἴδιος ὁ κ. Πίππας. Ἔστω καί ἄν τό ἀνεκάλεσε κατόπιν, καί συνεπῶς μικροτέρα ἡ ἱκανότης παροχῆς ὕδατος, ἀπό ὅ,τι προβλέπει ἡ μελέτη. Τό ἐπιχείρημα ἐνισχύεται καί ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ ΔΕΗ ἔχει ἀγνοήσει τόν Μόρνον ὡς ὑδροηλεκτρικόν ἔργον αἰχμῆς — παρά τό γεγονός ὅτι ἡ ἐδαφολογική διαμόρφωσις εἶναι ἰδανική — ἀκριβῶς ἐξ αἰτίας τῆς μικρᾶς παροχῆς ὕδατος. Ἐκτός τῶν ἀνεπαρκῶν ὑδρολογικῶν στοιχείων, ἐξαιρετικῶς ἀνησυχητικόν εἶναι καί τό γεγονός ὅτι τό τρίτον περίπου τοῦ ὑδραγωγείου τοῦ Μόρνου ἀποτελεῖται ἀπό σήραγγας, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἐνδεχόμενον νά τριπλασιάσουν καί νά τετραπλασιάσουν ἀπροβλέπτως καί τό κόστος τοῦ ἔργου ἀλλά καί τόν χρόνον περατώσεώς του, κατά τό προηγούμενον, ἄλλωστε, τῆς σήραγγος Λυσιμαχίας (ἀρχικῆ προβλεφθεῖσα κόστους: 86 ἑκατ. δρχ., χρόνος παραδόσεως: 1962. Πραγματικόν κόστος: 250 ἑκατ. δρχ., ἐνῶ δέν ἔχει εἰσέτι παραδοθῆ εἰς χρῆσιν).

Ἡ παράδοσις τοῦ ἔργου

● Τό μοναδικόν ἐπιχείρημα τοῦ χρόνου, ποῦ ἐπικαλεῖται τό ὑπουργεῖον Δημοσίων Ἔργων δέν εὐσταθεῖ. Εἰς τήν καλυτέραν τῶν περιπτώσεων — καί ἐάν ὁκόμη τά 51 χλμ. σηράγγων δέν προκαλέσουν ἀπρόοπτα — ὁ Μόρνος θά δώση νερό τό 1976, εἰς τήν μεγαλυτέραν δέ ἀπόδοσίν του θά προσφέρη μόνον 110 κ.μ. ὕδατος κατά κεφαλήν εἰς τόν Ἀθηναῖον τοῦ 1991 ἄνευ αὐξήσεως τῆς οἰκιακῆς καί βιομηχανικῆς καταναλώσεως, ὀλιγώτερον δηλαδή νερό ἀπό ὅ,τι ἦτον ἡ κατανάλωσις τῆς Τύνιδος τοῦ 1963!

Ἡ παραλίμνη

● Ἡ δυνατότης στεγανοποιήσεως τῆς Παραλίμνης — διά τήν ὁποίαν, ὡς σημειωθῆ, ἐκκρεμεῖ μελέτη ὕψους 25 ἑκατ. δρχ. — θά προσφέρη τήν ἀπαιτουμένην ἀνεστι χρόνου διά τήν συγκριτικήν μελέτην ὅλων τῶν δυνατῶν πηγῶν καί μάλιστα ὄχι εἰς τά στενά πλαίσια τῆς ὑδρεύσεως τῶν Ἀθηνῶν, ἀλλά ὡς ὑδατικῆς πηγῆς ὑδρεύσεως καί ὀρδεύσεως τῆς νοτίου Ἑλλάδος. Ἀπό τήν τελευταίαν αὐτήν ἄποψιν ἡ λύσις τοῦ Ἀχελώου, μέχρι σήμερον εἰς βαθμόν ἀνεγνωρισμένης μελέτης, θεωρεῖται ἀσυγκρίτως πλεονεκτικωτέρα, λόγω τεραστίας παροχῆς ὕδατος καί ἁπλότητος ἐκτελέσεως — δέν ἀπαιτεῖ οὔτε ἕνα μέτρον σήραγγος.

Τό Συμβούλιον Δημοσίων Ἔργων πρέπει ἀκόμα νά σταθμίση τήν σκληρότητα τοῦ ὕδατος τοῦ Μόρνου, καθώς καί τό γεγονός ὅτι προβλέπει ἀνοικτόν ὑδραγωγεῖον, πρᾶγμα ποῦ σημαίνει ηὐξημένων κόστος διϋλίσεως. Τό μίνιμουμ τοῦ αἰτήματος τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου διά τήν δημοσίαν συζήτησιν τοῦ θέματος, εἰς τήν ὁποίαν σημειωτέον ἤρνήθη συμμετοχήν τό ὑπουργεῖον, ἡ ὁποία προγραμματίζεται διά τό τέλος τοῦ τρέχοντος μηνός εἶναι ὀρθόν καί δίκαιον. Ἐκεῖ θά δύνανται νά ἐκτεθοῦν εἰς γενικάς γραμμάς ὅλαι αἱ ἀπόψεις. Τό ὑπουργεῖον Δημοσίων Ἔργων δύναται ἀσφαλῶς ἀκινδύνως νά ἀναβάλη διά 15—20 ἡμέρας τήν ἀπόφασιν ἐκτελέσεως ἑνός ἔργου, τό ὁποῖον εἰς τήν καλυτέραν τῶν περιπτώσεων θά προσφέρη ὕδωρ εἰς τήν πρωτεύουσαν τό 1976.

ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ «ΜΟΝΑΔΙΚΗ» Η ΛΥΣΙΣ ΜΟΡΝΟΥ
ΔΙΑ ΤΗΝ ΥΔΡΕΥΣΙΝ ΤΗΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

Βημα 16-3-67

ΝΑ ΠΡΟΣΕΞΟΥΝ ΟΙ ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ

Ἀνάγκη νά προηγηθῆ ἡ δημοσία συζήτησις. — Ἀχελῶος : Τεραστία παροχή ὕδατος καί ἁπλότης ἐκτελέσεως

ΜΙΑ ΕΠΕΡΩΤΗΣΙΣ ΤΟΥ ΒΟΥΛΕΥΤΟΥ κ. ΙΩ. ΖΙΓΔΗ

Ἐπανέρχεται σήμερον, κατά τάς πληροφορίας μας, εἰς τό Συμβούλιον Δημοσίων Ἔργων δι' ἐπανεξέτασιν καί τελικήν κρίσιν τό θέμα τῆς κατασκευῆς τοῦ ὑδραγωγείου τοῦ Μόρνου, ποῦ τό ὑπουργεῖον Δημοσίων Ἔργων ἔχει ἐγκρίνει κατ' ἀρχήν διά τήν ὑδρευσιν τῆς περιοχῆς μείζονος πρωτευούσης. Βασικαί ἀντιρρήσεις ὡς πρός τήν οὐσίαν τοῦ θέματος καί τήν «μονοδικότητα» τῆς λύσεως Μόρνου ποῦ προβάλλει τό ὑπουργεῖον Δημοσίων Ἔργων, ἔχουν ἤδη διατυπωθῆ ἀπό πλευρᾶς τοῦ τεχνικοῦ κόσμου τῆς χώρας καί συγκεκριμένως ἀπό τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου. Τάς ἰδίας περίπου ἀπόψεις διατυπώνει εἰς εὐστοχον καί τεκμηριωμένην ἐπερώτησίν του πρός τόν ὑπουργόν Δημοσίων Ἔργων κ. Πέπταν καί ὁ βουλευτής τῆς Ε.Κ. καί τέως ὑπουργός Βιομηχανίας κ. Ι. Ζίγδης.

Εἰδικώτερον αἱ ἀντιρρήσεις ὡς πρός τήν ἐπιλογήν τῆς λύσεως Μόρνου δύνανται νά συνοψισθοῦν εἰς τά ἑξῆς:

Τυχαία ἐνέργεια

● Ἡ πρόχειρις τοῦ Μόρνου ἀποτελεῖ τυχαίαν ἐνέργειαν καί δέν εἶναι, προϊόν συγκριτικῆς μελέτης ὅλων τῶν δυνατῶν λύσεων, δηλαδή τοῦ ὑδραγωγείου Ἀχελώου, τῆς ἀφαλατώσεως, τῆς στεγανοποιήσεως τῆς παραλίμνης καί τῆς συλλογῆς τῶν ὑδάτων τῆς Πάρνηθος. Τό γεγονός αὐτό ἀποκτᾶ ἰδιαιτέραν σημασίαν ἐξ ἀφορμῆς τῆς πείρας τοῦ παρελθόντος. Καί ὄλοτε τό ὑπουργεῖον Δημοσίων Ἔργων προέβαλε παρόμοια ἔργα (Σουδᾶ, Ὑλίκη) ὡς ἀριστικάς λύσεις τοῦ προβλήματος ὑδρεύσεως τῶν Ἀθηνῶν, χωρίς ὅμως νά διακωλυθῆ ἀπό τά πράγματα.

● Ἀνεπαρκῆ εἶναι τά ὑδρολογικά στοιχεῖα ἐπί τῶν ὁποίων ἐβασίσθη ἡ μελέτη τοῦ Μόρνου, ὅπως ὁμολογήσαν ὁ ἴδιος ὁ κ. Πίππας. Ἔστω καί ἄν τό ἀνεκάλεσε κατόπιν, καί συνεπῶς μικροτέρα ἡ ἱκανότης παροχῆς ὕδατος, ἀπό ὅ,τι προβλέπει ἡ μελέτη. Τό ἐπιχείρημα ἐνισχύεται καί ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ ΔΕΗ ἔχει ἀγνοήσει τόν Μόρνον ὡς ὑδροηλεκτρικόν ἔργον αἰχμῆς — παρά τό γεγονός ὅτι ἡ ἐδαφολογική διαμόρφωσις εἶναι ἰδανική — ἀκριβῶς ἐξ αἰτίας τῆς μικρᾶς παροχῆς ὕδατος. Ἐκτός τῶν ἀνεπαρκῶν ὑδρολογικῶν στοιχείων, ἐξαιρετικῶς ἀνησυχητικόν εἶναι καί τό γεγονός ὅτι τό τρίτον περίπου τοῦ ὑδραγωγείου τοῦ Μόρνου ἀποτελεῖται ἀπό σήραγγας, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἐνδεχόμενον νά τριπλασιάσουν καί νά τετραπλασιάσουν ἀπροβλέπτως καί τό κόστος τοῦ ἔργου ἀλλά καί τόν χρόνον περατώσεώς του, κατά τό προηγούμενον, ἄλλωστε, τῆς σήραγγος Λυσιμαχίας (ἀρχικῆ προβλεφθεῖσα κόστους: 86 ἑκατ. δρχ., χρόνος παραδόσεως: 1962. Πραγματικόν κόστος: 250 ἑκατ. δρχ., ἐνῶ δέν ἔχει εἰσέτι παραδοθῆ εἰς χρῆσιν).

Ἡ παράδοσις τοῦ ἔργου

● Τό μοναδικόν ἐπιχείρημα τοῦ χρόνου, ποῦ ἐπικαλεῖται τό ὑπουργεῖον Δημοσίων Ἔργων δέν εὐσταθεῖ. Εἰς τήν καλυτέραν τῶν περιπτώσεων — καί ἐάν ὁκόμη τά 51 χλμ. σηράγγων δέν προκαλέσουν ἀπρόοπτα — ὁ Μόρνος θά δώση νερό τό 1976, εἰς τήν μεγαλυτέραν δέ ἀπόδοσίν του θά προσφέρη μόνον 110 κ.μ. ὕδατος κατά κεφαλήν εἰς τόν Ἀθηναῖον τοῦ 1991 ἄνευ αὐξήσεως τῆς οἰκιακῆς καί βιομηχανικῆς καταναλώσεως, ὀλιγώτερον δηλαδή νερό ἀπό ὅ,τι ἦτον ἡ κατανάλωσις τῆς Τύνιδος τοῦ 1963!

Ἡ παραλίμνη

● Ἡ δυνατότης στεγανοποιήσεως τῆς Παραλίμνης — διά τήν ὁποίαν, ὡς σημειωθῆ, ἐκκρεμεῖ μελέτη ὕψους 25 ἑκατ. δρχ. — θά προσφέρη τήν ἀπαιτουμένην ἀνεστι χρόνου διά τήν συγκριτικήν μελέτην ὅλων τῶν δυνατῶν πηγῶν καί μάλιστα ὄχι εἰς τά στενά πλαίσια τῆς ὑδρεύσεως τῶν Ἀθηνῶν, ἀλλά ὡς ὑδατικῆς πηγῆς ὑδρεύσεως καί ὀρδεύσεως τῆς νοτίου Ἑλλάδος. Ἀπό τήν τελευταίαν αὐτήν ἄποψιν ἡ λύσις τοῦ Ἀχελώου, μέχρι σήμερον εἰς βαθμόν ἀνεγνωρισμένης μελέτης, θεωρεῖται ἀσυγκρίτως πλεονεκτικωτέρα, λόγω τεραστίας παροχῆς ὕδατος καί ἁπλότητος ἐκτελέσεως — δέν ἀπαιτεῖ οὔτε ἕνα μέτρον σήραγγος.

Τό Συμβούλιον Δημοσίων Ἔργων πρέπει ἀκόμα νά σταθμίση τήν σκληρότητα τοῦ ὕδατος τοῦ Μόρνου, καθώς καί τό γεγονός ὅτι προβλέπει ἀνοικτόν ὑδραγωγεῖον, πρᾶγμα ποῦ σημαίνει ηὐξημένων κόστος διϋλίσεως. Τό μίνιμουμ τοῦ αἰτήματος τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου διά τήν δημοσίαν συζήτησιν τοῦ θέματος, εἰς τήν ὁποίαν σημειωτέον ἤρνήθη συμμετοχήν τό ὑπουργεῖον, ἡ ὁποία προγραμματίζεται διά τό τέλος τοῦ τρέχοντος μηνός εἶναι ὀρθόν καί δίκαιον. Ἐκεῖ θά δύνανται νά ἐκτεθοῦν εἰς γενικάς γραμμάς ὅλαι αἱ ἀπόψεις. Τό ὑπουργεῖον Δημοσίων Ἔργων δύναται ἀσφαλῶς ἀκινδύνως νά ἀναβάλη διά 15—20 ἡμέρας τήν ἀπόφασιν ἐκτελέσεως ἑνός ἔργου, τό ὁποῖον εἰς τήν καλυτέραν τῶν περιπτώσεων θά προσφέρη ὕδωρ εἰς τήν πρωτεύουσαν τό 1976.